

LÉNÁRD LÁSZLÓ RÖVID ÉLETRAJZA, SZAKMAI MUNKÁSSÁGA

Lénárd László 1944. október 26-án született Pécsen. A Pécsi Orvostudományi Egyetemen 1969-ben szerzett diplomát. Tudományterülete az idegélettan és magatartástudomány. A kandidátusi fokozatot 1980-ban, az MTA doktori címet 1989-ben szerezte meg. 2001-ben az MTA levelező, majd 2007-ben az MTA rendes tagjává választották.

A POTE, majd a PTE Élettani Intézet igazgató egyetemi tanára (1990-2007), az MTA Idegélettani Kutatócsoport vezetője (1990-2012), a JPTE egyetemi tanára (1990-1997), a PTE Elméleti Doktori Iskola vezetője (2007-2014), a POTE, majd a PTE tudományos rektorhelyettese (1997-2001), az Orvostudományi Kar dékánja (2002-2003), 2003-2007 között a Pécsi Tudományegyetem rektora. Az MTA Neurobiológiai Bizottság elnöke (1995-1996, valamint 2009-2011), a Pécsi Akadémiai Bizottság elnöke (2017- 2023), az MTA Élettudományok Kuratóriumának tagja (1995-2001), a Magyar Élettani Társaság alelnöke (1989-1998), a Magyar Idegtudományi Társaság első elnöke (1993-1996), az International Behavioral Neuroscience Society (IBNS) Eurázsiai képviselője (1992-1994), az IBNS első, nem amerikai születésű elnöke (1999-2000), az International Brain Research Organization Kormányzó Tanácsának tagja (1994-1996), az IUPS Food and Water Intake Commission elnöke (1998-2001), az IUBS magyar reprezentánsa (2014-2020). 2020-tól az MTA Biológiai Tudományok Osztályának elnöke. Öt nemzetközi folyóirat szerkesztő-bizottságának volt, vagy jelenleg is tagja. Kitüntetései: Pro Scientia oklevél (1989, 1993), Témavezető Mester (1993), IBNS Fellow Award (1995), Szentágothai Díj (2000), Széchenyi Professzori Ösztöndíj (1997-2001), Grastyán Díj (2001), Markusovszky Emlékplakett (2004), MTA PAB Tudományos Díj (2006), Pro Facultate Medicinae (2007), Pro Facultate Scientiae Sanitatis (2007, PTE) és Pro Universitate Quiquecclesiensi (2010, PTE) kitüntetések. 2011-ben a Magyar Köztársaság Elnöke Széchenyi Díjat adományozott számára. 2005-ben az Orosz Orvostudományi Akadémia tiszteleti tagjává választották és tudományos életmű díjat kapott az USA-ban (Meyers Lifetime Achievement Award in Behavioral Neuroscience). 2023-ban elnyerte a Pannon Tudományos Díjat, Magyar Érdemrend Parancsnoki Kereszt kitüntetésben részesült és Pécs Város Díszpolgárává választották. Számos tudományos kongresszust szervezett itthon és külföldön és széleskörű tudományos kollaborációt folytat neves angol, német, francia, japán és amerikai kutatókkal. Munkássága a motiváció, tanulás és testsúlyszabályozás neurokémiai és elektrofiziológiai mechanizmusainak feltárásával kapcsolatos. Igazolta a dopamin szerepét percepció folyamatokban és bizonyította a dopaminerg és noradrenerg rendszerek működési egyensúlyának jelentőségét a testsúly szabályozásában. Az agyi amfetamin öningerlés első leírásával utat nyitott egy új, a kábítószerélvezetet és a megerősítés folyamatait vizsgáló kutatási irányzatnak. Igazolta a limbikus rendszer opiát, katekolamin és kolinerg mechanizmusainak jelentőségét a tanulási-jutalmazási folyamatban. Glukóz-érékeny neuronok létét bizonyította több limbikus struktúrában és leírta működési jellemzőiket. A táplálékfelvétel szabályozásnak egységes értelmezését adta. E teória kulcseleme az éhség motiváció létrehozásáért felelős, hierarchikusan szervezett glukóz-analizáló rendszer, amely a viszcerális, endogén neurokémiai, valamint az íz- és szag-ingerek hatását integrálja. Hozzájárult a szatiáció peptiderg regulációjának, az íz-percepció és az íz-averziós tanulás folyamatainak, és a frontális lebeny íz-érzéssel kapcsolatos működésnek megértéséhez. Kimutatta a dopaminnal kolokalizálódó substance P, neurotenzin és oxytocin megerősítő és anxiolitikus hatását, valamint szerepüket a memória kialakulásában. Humán neuropszichológiai vizsgálatok során igazolta az elhízásban szenvedők táplálékfelvételének addiktív jellegét, valamint elhízott és anorexiás betegek kognitív és emocionális teljesítményének jellegzetes változásait. Eredményeire tankönyvekben, kézikönyvekben és a research front speciality indexben is hivatkoznak. Széleskörű oktatói munkát végez magyar és angol nyelven. Számos, tudományos fokozatot szerzett tanítványa sikeres kutatóként működik itthon, Nyugat-Európában és az USA-ban.